

III. Analýza možných rizik ohrožení městyse

A. Výpis z analýzy rizik Havarijního plánu Plzeňského kraje

HZS Plzeňského kraje nevytipoval žádná rizika, která by byla potřeba uvádět v Havarijním plánu Plzeňského kraje.

B. Další možné zdroje rizik v městyse nebo jeho okolí

Název objektu	Adresa	Vlastník-uživatel	Telefon	Nebezpečná látka	Počet osob v objektu
Čerpací stanice Čerchovka	Klenčí pod Čerchovem 320	První chodská develop, a.s.	379 794 140	Benzin, Nafta	5
Čerpací stanice Benzina	Klenčí pod Čerchovem 341	Benzina a.s.	379 794 188	Benzin, Nafta	2

IV. Postupy orgánů městyse při řešení mimořádné události a krizové situace

Varování a informování obyvatelstva

Varování (a následné informování) je zásadním předpokladem toho, aby se občané včas dozvěděli o hrozícím nebezpečí a mohli se dle charakteru ohrožení buď ukryt nebo evakuovat.

1. 1. Z hlediska řešení různých typů MU/KS mohou nastat tyto situace:

- a) Varovný signál spustí KOPIS HZS na základě požadavku velitele zásahu (tj. starosta se o nebezpečí dozví až prostřednictvím spuštěného varovného signálu) – tento způsob se používá pouze při akutní hrozbě a nebezpečí z prodlení.
- b) Varovný signál spustí starosta místně ovládanou sirénou s následným vyrozuměním KOPIS HZS o tom, kde, kdy a proč byla siréna spuštěna – opět jde pouze o případ akutní hrozby a nebezpečí z prodlení.
- c) Varovný signál spustí KOPIS HZS na základě požadavku velitele zásahu a starosty po vzájemné dohodě – tento způsob se použije ve většině případů.
- d) Spuštění sirény na dálkové ovládání z vyrozumívacího centra žádá starosta u KOPIS HZS.
Žádost je předkládána telefonicky na KOPIS HZS Plzeňského kraje tel. č.: 950 330 112-5. Při žádosti se uvede:
 - jméno, příjmení a funkce volajícího,
 - číslo telefonu a místo odkud volá,
 - obec, ve které mají být sirény spuštěny,
 - sirény s určením jejich umístění,
 - signál, který se požaduje odvysílat,
 - účel a důvod spuštění sirén.

Příklad:

„Zde Jaroslav Slavík, starosta obce Horní Polesí, telefon 377 458 219. Žádám o spuštění sirény umístěné na budově obecního úřadu, signálem Všeobecná výstraha za účelem varování obyvatelstva. Důvod: „Hrozí protržení hráze místního rybníka, který se přeplnil v důsledku přívalového deště.“

1.2. Přehled sirén ve správním obvodu městyse

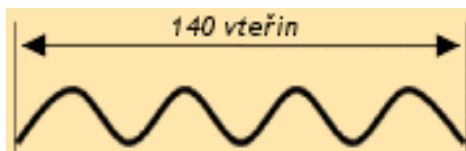
- Siréna na dálkové ovládání je umístěna:
 - **na budově úřadu městyse č.p.118, Klenci p.Čerchovem**
 - **na budově č.p. 1, Klenci p.Čerchovem**

ovládána dálkově z operačních a informačních středisek (dále jen „OPIS“) HZS ČR v Plzni a v Praze, místně – tlačítkem.

- Siréna, v majetku městyse, je umístěna na budově hasičské zbrojnice čp. 90 ovládána je pouze místně – tlačítkem.

1.3. Používané signály

Všeobecná výstraha – tento signál oznamuje hrozící nebezpečí

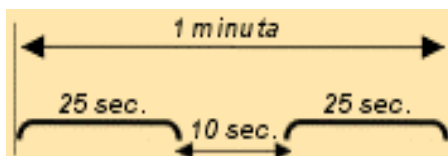

Kolísavý tón sirény po dobu 140 vteřin, může zaznít 3x po sobě.

- Bezprostředně po vyhlášení varovného signálu následuje předání tísňové informace obyvatelstvu o konkrétním hrozícím nebezpečí (zajišťuje úřad městyse prostřednictvím místního rozhlasu).

Požární poplach

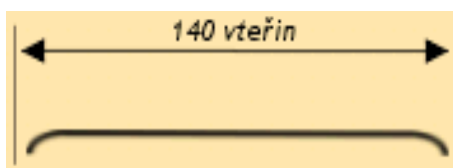
- slouží pouze ke svolání jednotek požární ochrany k výjezdu *na zásah*,
- není varovným signálem pro obyvatelstvo.

Přerušovaný tón sirény po dobu 60 sekund.

Zkouška sirén

- zpravidla každou první středu v měsíci ve 12.00 hod.
- není varovným signálem pro obyvatelstvo.

Trvalý tón sirény po dobu 140 sekund.

- Ověřuje se jím funkčnost systému a také slyšitelnost sirén.

1.4. Náhradní způsob varování obyvatelstva o možném nebezpečí

V případě nefunkčnosti technických prostředků zabezpečit varování obyvatelstva **náhradním, provizorním způsobem** (využitím megafonů, ručních sirén, rozhlasových zařízení vozů policie nebo hasičských vozů, zvonů, osobním kontaktem s občany apod.).

Způsob náhradního varování obyvatelstva o možném nebezpečí:

Městys (místní část)	Způsob varování *	Vlastník/Zabezpečí
Klenčí pod Čerchovem – Na hanýžce – dětský tábor	Telefon	Václav Mařík / evakuaci

**siréna HZS, siréna městyse, siréna objektu, místní informační systém, telefon, ostatní*

1.5. Způsob informování o ukončení nebezpečí ohrožení

O ukončení ohrožení bude obyvatelstvo informováno stejnou cestou a prostředky jako o počátku možného ohrožení. Pro občany bude informace vyhlášena v místním rozhlase, nebo pomocí mobilního rozhlasu.

1.6. Informování obyvatelstva

Informování veřejnosti následuje bezprostředně po spuštění varovného signálu. Text, který je třeba sdělit občanům se nazývá tísňová informace a musí obsahovat:

- co, kdy a kde se stalo,
- jaká část městyse je ohrožena,
- jaké činnosti má ohrožené obyvatelstvo provést.

Vzory tísňových informací jsou uvedeny **v příloze 2.**

2. Ukrytí obyvatelstva

Při mimořádných událostech nevojenského charakteru se obyvatelstvo chrání improvizovaným ukrytím za využití ochranných vlastností běžných staveb.

Ukrytí osob se uskutečňuje ve vhodných částech bytů, obytných domů, provozních a výrobních objektů, které budou při vzniku mimořádných situací dodatečně upravovány přítomnými fyzickými osobami. Nejvhodnější prostory jsou ve vyšších patrech budov, na odvrácené straně budovy od směru místa výronu nebezpečné škodliviny, nebo ve středním traktu budovy.

Dodatečná ochrana proti průniku vnějšího vzduchu do místností pro ukrývané zahrnuje vypnutí ventilace, uzavření všech oken, dveří a ostatních otvorů, dotěsnění netěsností oken a dveří, ukončení vytápění v lokálních topidlech na tuhá paliva nebo plyn.

3. Individuální ochrana obyvatelstva

Individuální ochrana obyvatelstva při mimořádných událostech nevojenského charakteru patří mezi dodatková opatření ochrany obyvatelstva za použití improvizovaných prostředků ochrany.

Základním principem improvizované ochrany je využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla.

Přehled prostředků improvizované ochrany obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin je uveden **v příloze 3.**

Při evakuaci lidí z objektů, které jsou zamořeny nebezpečnými látkami a nebezpečnými zplodinami hoření, poskytnou hasiči ochranné masky nebo tzv. vyváděcí kukly.

4. Evakuace obyvatelstva

Evakuace patří k nejdůležitějším opatřením ochrany obyvatelstva. Evakuací se zabezpečuje v první řadě přemístění osob a ve druhé řadě přemístění zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí.

4.1. O evakuaci je oprávněn rozhodnout:

- velitel zásahu (při provádění záchranných a likvidačních prací),
- zaměstnavatel v rámci své působnosti,
- starosta městyse (v rámci území městyse),
- starosta obce s rozšířenou působností (v rámci správního obvodu, je-li nutné evakuovat obyvatelstvo z více obcí), převzal-li koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- hejtman kraje (je-li nutné evakuovat obyvatelstvo z více správních obvodů obcí s rozšířenou působností), převzal-li koordinaci záchranných a likvidačních prací.

Evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost.

4.2. Evakuaci zajišťuje:

- Úřad městyse,
 - evakuační středisko,
 - příjímací středisko.

5. Nouzové přežití obyvatelstva

Nouzové přežití lze charakterizovat jako poskytnutí nezbytných prostředků a služeb občanům, postiženým mimořádnou událostí/krizovou situací. Provádí se s cílem minimalizovat negativní dopady mimořádných událostí na zdraví a životy postiženého obyvatelstva.

5.1. Nouzové zásobování vodou

Nouzové zásobování obyvatel vodou (dále jen „NZV“) se provádí za mimořádných situací a za krizových stavů v kterémkoli postiženém území

kraje po nezbytně nutnou dobu potřebnou pro obnovení funkce běžného zásobování vodou, pokud nelze zajistit zásobování obyvatel vodou obvyklým způsobem.

Postup městyse při potřebě řešit NZV:

Pokud se jedná o MU, při které dojde k omezení dodávek pitné vody ze skupinového vodovodu, pokračovat následovně:

- kontaktovat provozovatele skupinového vodovodu, který má ze zákona povinnost odstranit poruchu, nebo zajistit NZV,
- pokud dojde pouze k omezení dodávky vody, vydat „Nařízení k omezení spotřeby vody“
- pokud výše uvedený postup nestačí a provozovatel nebo městys nemají možnost zajistit cisternu pro NZV:
- volat KOPIS HZS Pk,
- KOPIS zjistí provozovatele cisteren v rámci kraje, předá kontakt městysi,
- městys se s provozovatelem cisterny domluví na podrobnostech přistavení cisterny.

Krajský úřad může podle zákona o vodovodech a kanalizacích svým rozhodnutím o uložení povinnosti veřejné služby řešit situace, kdy na jednotlivých vodovodech dojde k potřebě zajistit službu provozovatele, která přesahuje zajišťování běžných služeb podle zákona o vodovodech a kanalizacích a není smluvně zajištěna, nebo nahradit provozovatele, který ztratil schopnost zajišťovat dodávku podle zákona. Prokázané náklady vzniklé provozovateli hradí správní úřad, který rozhodnutí vydal.

Rozdělení jednotek požární ochrany do stupňů poplachu

(Výpis z Poplachového plánu integrovaného záchranného systému Plzeňského kraje)

Městys	Část, ulice	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Klenčí pod Čerchovem	Capartice	2 SDH Klenčí pod Čer PG+S, ©	1 HZS Domažlice(B/S/L)	5 SDH Trhanov ©
		3 SDH Chodov PG+S	5 SDH Postřekov ©	5 SDH Pec pod Čerchovem
		5 SDH Díly	5 SDH Nemanice	5 SDH Újezd u Domažlic ©
		1 HZS Domažlice(B/S/L)	2 SDH Poběžovice PG+S	5 SDH Meclov ©
			2 SDH Horšovský Týn PG+S	5 SDH Folmava ©
			3 SDH Domažlice SMS, ©	
	Černá Řeka	2 SDH Klenčí pod Čer PG+S, ©	1 HZS Domažlice(B/S/L)	5 SDH Trhanov ©
		3 SDH Chodov PG+S	5 SDH Nemanice	5 SDH Pec pod Čerchovem
		5 SDH Díly	5 SDH Postřekov ©	5 SDH Újezd u Domažlic ©
		1 HZS Domažlice(B/S/L)	2 SDH Poběžovice PG+S	5 SDH Meclov ©
			2 SDH Horšovský Týn PG+S	5 SDH Folmava ©
			3 SDH Domažlice SMS, ©	
	Jindřichova Hora	2 SDH Klenčí pod Čer PG+S, ©	1 HZS Domažlice(B/S/L)	5 SDH Trhanov ©
		3 SDH Chodov PG+S	5 SDH Nemanice	5 SDH Pec pod Čerchovem
		5 SDH Díly	5 SDH Postřekov ©	5 SDH Újezd u Domažlic ©
		1 HZS Domažlice(B/S/L)	2 SDH Poběžovice PG+S	5 SDH Meclov ©
			3 SDH Domažlice SMS, ©	5 SDH Folmava ©
			2 SDH Horšovský Týn PG+S	
	Klenčí pod Čerchovem	2 SDH Klenčí pod Čer PG+S, ©	3 SDH Chodov PG+S	5 SDH Trhanov ©
		5 SDH Díly	5 SDH Postřekov ©	5 SDH Draženov ©
		1 HZS Domažlice(B/S/L)	2 SDH Poběžovice PG+S	5 SDH Pec pod Čerchovem
		1 HZS Domažlice(B/S/L)	2 SDH Horšovský Týn PG+S	5 SDH Nemanice
			3 SDH Domažlice SMS, ©	5 SDH Folmava ©
			5 SDH Meclov ©	

Vzory tísňových informací

SITUACE 1

ÚNIK NEBEZPEČNÉ LÁTKY PŘI PŘEPRAVĚ / ZE STACIONÁRNÍHO ZAŘÍZENÍ

Vážení občané,
věnujte pozornost následující závažné zprávě.

Dnes ve *čas* hodin došlo k úniku *druh nebezpečné látky* z objektu *doplňt* / při její-jeho přepravě na *doplňt* (*ulici-silnici-dálnici-železnici*). Událostí jsou ohroženy *výčet ulic / ohraničený prostor*. Jsou prováděna opatření ke snížení následků.

Řiďte se těmito pokyny:

- nacházíte-li se v blízkosti vzniku mimořádné události, ihned se vzdalte ve směru kolmém na směr větru a ukryjte se v nejbližší budově,
- při úniku z ohroženého prostoru si chraňte zejména dýchací cesty (použijte kapesník, příp. jinou látku, máte-li možnost, navlhčete ji vodou)*,
- pokud jste v budovách, uzavřete a utěsníte okna, dveře a všechny ventilační otvory, vypněte všechna ventilační zařízení,
- v případě zdravotních potíží vyhledejte ihned lékařskou pomoc,
- pomozte ve vašem okolí starým a nemocným spoluobčanům,
- uzavřete domácí zvířata,
- ohrožený prostor bude označen a střežen policií,
- mějte zapnutý radiopřijímač s naladěnou stanicí *rádio*, frekvence *doplňt*, věnujte pozornost i místnímu rozhlasu a rozhlasovým vozům, okna neotvírejte, zachovávejte klid, rozvahu a kázeň, nevycházejte z budov,
- řiďte se výhradně pokyny orgánů obce a záchranářů.

!!!! OPAKOVAT !!!!

* možno využít přílohu Prostředky improvizované ochrany obyvatelstva

SITUACE 2

REÁLNÉ NEBEZPEČÍ VICHŘICE / TORNÁDA

Vážení občané,
věnujte pozornost následující závažné zprávě.

Českým hydrometeorologickým ústavem byla vydána výstraha pro území Plzeňského kraje s možností vzniku *vichřice-tornáda*. Může dojít k výpadkům elektrického proudu, poranění osob letícími předměty či poškození majetku.

V případě, že vichřice / tornádo zasáhne naši obec, řiďte se těmito pokyny:

- zůstaňte doma a pokud to není nezbytně nutné, nikam nevycházejte ani nevyjíždějte,
- zkontrolujte uzavření všech oken a dveří,
- v blízkosti domu (na zahradě) upevněte nebo uschovejte volně položené předměty,
- odveďte do bezpečí zvířata,
- odvezte do garáže, příp. jiného krytého místa automobil,
- držte se dál od oken a nezdržujte se v místnostech těsně pod střechou,
- najděte si bezpečnou místnost v nižších podlažích nebo ve středu budovy,
- nadále se řiďte pokyny orgánů obce a záchranářů.

!!!! OPAKOVAT !!!!

SITUACE 3

REÁLNÉ NEBEZPEČÍ PŘIROZENÉ POVODNĚ

Vážení občané,
věnujte pozornost následující závažné zprávě.

Pokračující vydatné dešťové srážky i předpověď počasí na nejbližší období vytváří reálné nebezpečí záplavy části obce v okolí řeky *doplnit*. Ohroženy jsou ulice *doplnit*. V případě, že povodeň zasáhne naši obec, řiďte se těmito pokyny:

- pokud jste majiteli auta, připravte jej k evakuaci nebo ho včas odveďte na bezpečné místo,
- odveďte do bezpečí domácí a hospodářská zvířata,
- připravte si prostředky pro zabezpečovací práce (pytle s pískem),
- připravte si evakuační zavazadla pro všechny členy rodiny,
- do evakuačního zavazadla (batoh, cestovní taška, kufr) uložte zejména osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy, cennosti, osobní léky, toaletní a hygienické potřeby, oblečení a vybavení pro přespání, základní trvanlivé potraviny, pitnou vodu a dále si vezměte s sebou mobilní telefon s nabíječkou a FM rádio (postačí MP3 přehrávač s nabíječkou), berete-li s sebou domácího mazlíčka, nezapomeňte přibalit pro něj krmivo a misku,
- evakuační zavazadlo označte svým jménem a adresou, dětem vložte do kapsy lístek s osobními údaji,
- přestěhujte majetek v domě do míst, která nejsou ohrožena povodní (vyšší podlaží),
- utěsněte kanalizaci a odpady v přízemí a ve sklepech,
- odstraňte nebo řádně zajistěte snadno odplavitelné předměty v okolí budovy,
- v budově ani mimo budovu nenechávejte v dosahu vody nebezpečné látky (chemikálie, apod.),
- sledujte zprávy sdělovacích prostředků,
- nadále se řiďte pokyny orgánů obce a záchranářů,
- o reálné možnosti evakuace a dalším postupu Vás budeme dále informovat.

Občané části obce, která není ohrožena povodní, mohou pomoci zejména se zabezpečovacími pracemi (plnění pytlů s pískem / *jiná činnost*). Jste-li zdravotně způsobilí a chcete-li pomoci, hlase se na obecním úřadě / *jinde* u pana (-í) *doplnit*. Děkujeme.

!!!! OPAKOVAT !!!!

SITUACE 4

REÁLNÉ NEBEZPEČÍ PŘÍVALOVÉHO DEŠTĚ

Vážení občané,
věnujte pozornost následující závažné zprávě.

Českým hydrometeorologickým ústavem byla vydána výstraha pro území Plzeňského kraje s možností vzniku přívalového deště. Hrozí zaplavení zejména níže položených objektů a budov v blízkosti vody.

V případě, že přívalový dešť zasáhne naši obec, řiďte se těmito pokyny:

- pokud jste majiteli auta, připravte jej k evakuaci nebo ho včas odveďte na bezpečné místo,
- odveďte do bezpečí domácí a hospodářská zvířata,
- připravte si prostředky pro zabezpečovací práce (pytle s pískem),
- připravte si evakuační zavazadla pro všechny členy rodiny,
- do evakuačního zavazadla (batoh, cestovní taška, kufr) uložte zejména osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy, cennosti, osobní léky, toaletní a hygienické potřeby, oblečení a vybavení pro přespaní, základní trvanlivé potraviny, pitnou vodu a dále si vezměte s sebou mobilní telefon s nabíječkou a FM rádio (postačí MP3 přehrávač s nabíječkou), berete-li s sebou domácího mazlíčka, nezapomeňte přibalit pro něj krmivo a misku,
- evakuační zavazadlo označte svým jménem a adresou, dětem vložte do kapsy lístek s osobními údaji,
- přestěhujte majetek v domě do míst, která nejsou ohrožena povodní (vyšší podlaží),
- utěsněte kanalizaci a odpady v přízemí a ve sklepech,
- odstraňte nebo řádně zajistěte snadno odplavitelné předměty v okolí budovy,
- v budově ani mimo budovu nenechávejte v dosahu vody nebezpečné látky (chemikálie, apod.),
- sledujte zprávy sdělovacích prostředků,
- nadále se řiďte pokyny orgánů obce a záchranářů,
- o reálné možnosti evakuace a dalším postupu Vás budeme dále informovat.

!!!! OPAKOVAT !!!!

SITUACE 5

HROZBA VZNIKU ZVLÁŠTNÍ POVODNĚ

Vážení občané,
věnujte pozornost následující závažné zprávě.

Z důvodu vydatných dešťových srážek / *jiný důvod* hrozí reálné nebezpečí narušení vodního díla *doplnit* s možností protržení hráze a vzniku průlomové vlny. Buďte patřičně připraveni a řiďte se zejména těmito pokyny:

- připravte si evakuační zavazadla pro všechny členy rodiny,
- do evakuačního zavazadla (batoh, cestovní taška, kufr) uložte zejména osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy, cennosti, osobní léky, toaletní a hygienické potřeby, oblečení a vybavení pro přespání, základní trvanlivé potraviny, pitnou vodu a dále si vezměte s sebou mobilní telefon s nabíječkou a FM rádio (postačí MP3 přehrávač s nabíječkou), berete-li s sebou domácího mazlíčka, nezapomeňte přibalit pro něj krmivo a misku,
- evakuační zavazadlo označte svým jménem a adresou, dětem vložte do kapsy lístek s osobními údaji.
- pokud jste majiteli auta, připravte jej k evakuaci nebo ho včas odveďte na bezpečné místo,
- odveďte do bezpečí domácí a hospodářská zvířata,
- přestěhujte majetek v domě do míst, která nejsou ohrožena povodní (vyšší podlaží),
- odstraňte nebo řádně zajistěte snadno odplavitelné předměty v okolí budovy,
- v budově ani mimo budovu nenechávejte v dosahu vody nebezpečné látky (chemikálie, apod.),
- sledujte zprávy sdělovacích prostředků,
- nadále se řiďte pokyny orgánů obce a záchranářů,
- buďte připraveni na možnou evakuaci!!!

Pokyny k evakuaci:

- uzavřete přívod vody, plynu a elektrické energie,
- uhasťte otevřený oheň v topidlech.
- Máte-li k dispozici vozidlo s dostatečným množstvím pohonných hmot, použijte jej k evakuaci. Občané, kteří se takto přemístí do místa ubytování mimo naši obec, oznámí tuto skutečnost na *obecní úřad / jinam* do čas hodin.

- Ostatní občané se dostaví s evakuačním zavazadlem k evidenci do **doplnit místo shromaždiště** evakuovaných osob, ze kterého budete převezeni do určeného evakuačního střediska.
- Zachovejte klid a kázeň a pomáhejte osobám se sníženou pohyblivostí. Nadále se řiďte pokyny orgánů obce a záchranářů.

V případě protržení hráze budete neprodleně varováni poplachovou sirénou (kolísavý tón sirény po dobu 140 s) / **jinak**. Další pokyny budou bezprostředně následovat.

Pomine-li hrozba vzniku zvláštní povodně, budeme vás informovat.

!!!! OPAKOVAT !!!!

SITUACE 7

POŽÁR LESNÍ / V OBCI

Vážení občané,
věnujte pozornost následující zprávě.

Dnes v **část dne** došlo ke vzniku požáru **doplnit místo**. Hasičský záchranný sbor provádí opatření k zamezení šíření požáru. I přesto však není vyloučeno rozšíření požáru do obytné části obce. Vyzýváme vás, abyste se nepřibližovali k místu požáru. Z důvodu zplodin vzniklých při hoření uzavřete okna a nevětrejte. Bude-li třeba evakuace, budeme vás včas informovat. Děkujeme za pochopení.

!!!! OPAKOVAT !!!!

SITUACE 8

MOŽNÝ TEXT INFORMACE PRO OBYVATELSTVO PŘI VYHLÁŠENÍ EVAKUACE

Vážení občané,

věnujte pozornost následující závažné zprávě.

Z důvodu zhoršení *doplnit* bylo rozhodnuto o provedení evakuace.

K přípravě a provedení evakuace vydávám tyto pokyny:

Evakuace bude provedena z *části obce-prostoru ohraničeného doplnit*.

Evakuaci podléhá veškeré obyvatelstvo z tohoto prostoru. Všichni občané zde bydlící se dostaví s evakuačním zavazadlem do *čas* hodin k budově *obecního úřadu-jinam doplnit*.

- do evakuačního zavazadla (batoh, cestovní taška, kufr) uložte zejména osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy, cennosti, osobní léky, toaletní a hygienické potřeby, oblečení a vybavení pro přespání, základní trvanlivé potraviny, pitnou vodu a dále si vezměte s sebou mobilní telefon s nabíječkou a FM rádio (postačí MP3 přehrávač s nabíječkou), berete-li s sebou domácího mazlíčka, nezapomeňte přibalit pro něj krmivo a misku,
 - evakuační zavazadlo označte svým jménem a adresou, dětem vložte do kapsy lístek s osobními údaji,
 - občané, kteří se přemístí do místa ubytování mimo naši obec vlastním vozidlem, oznámí tuto skutečnost na obecní úřad do *čas* hodin,
 - domácí mazlíčky je možno vzít s sebou, ostatní zvířata – máte-li čas – odveďte do bezpečí a zabezpečte krmivem a vodou; v opačném případě vypusťte,
 - před opuštěním obydlí uhasťte otevřený oheň v topidlech, vypněte elektrické spotřebiče mimo chladničky a mrazničky (*v případě povodně i tyto spotřebiče*), uzavřete přívod vody a plynu (*v případě povodně i elektřinu*), ověřte situaci u sousedů, uzamkněte byt a s evakuačním zavazadlem se dostavte na *obecní úřad-určené místo doplnit*.
- (*V případě úniku nebezpečné látky doplnit navíc: Při překonávání zamořeného prostoru použijte prostředky improvizované ochrany.*)
- v případě potřeby poskytněte pomoc nemocným a starším spoluobčanům. Pozornost věnujte i dětem bez dozoru,
 - s problémy, spojenými s evakuací, které nemůžete vyřešit vlastními silami, se obraťte na obecní úřad (kontaktní osoba *doplnit*, telefon *doplnit*).

!!!! OPAKOVAT !!!!

Prostředky improvizované ochrany obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin

Zásady improvizované ochrany

K bezprostřední ochraně před toxickými účinky nebezpečných škodlivin při mimořádných událostech se využívají improvizované prostředky pro ochranu dýchacích cest, očí a povrchu těla. Jedná se o jednoduché pomůcky, které si občané připravují svépomocí z dostupných prostředků a které nahrazují prostředky individuální ochrany. Základním principem improvizované ochrany je využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla. Při použití této ochrany je třeba dbát následujících zásad:

- celý povrch musí být zakryt, žádné místo nesmí zůstat nepokryté,
- všechny ochranné prostředky je nutno co nejlépe utěsnit,
- k dosažení vyšších ochranných účinků je vhodné kombinovat více ochranných prostředků nebo použít oděvu v několika vrstvách.

Ochrana hlavy

K ochraně hlavy se doporučuje použít čepice, šátky a šály, přes které je vhodné převléci kapuci případně nasadit ochranné přilby (motocyklové, pracovní ochranné přilby, cyklistické, lyžařské atd.), které takto chrání i před padajícími předměty.

Ochrana obličeje a očí

Ochrana obličeje a očí je nutno věnovat největší pozornost. Jedná se zde o kombinaci ochrany povrchu těla s ochranou dýchacích cest. Zvláštní pozornost je proto nutné věnovat ochraně úst a nosu, které jsou vstupní branou dýchacích cest. Nejvhodnějším způsobem je překrytí úst a nosu složeným kusem flanelové látky či froté ručníkem, mírně navlhčeným ve vodě či ve vodném roztoku sody nebo kyseliny citrónové, a upevněným v zátylku převázaným šátkem či šálou.

K improvizované ochraně očí jsou nejvhodnějším prostředkem brýle uzavřeného typu (potápěčské, plavecké, lyžařské a motocyklové, u kterých je nutné přelepit větrací průduchy lepicí páskou). V případě, že nejsou takové brýle k dispozici, lze oči jednoduchým způsobem chránit přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí.

Ochrana trupu

Obecně platí zásada, že každý druh oděvu poskytuje určitou míru ochrany, přičemž větší počet vrstev zvyšuje koeficient ochrany.

K ochraně trupu jsou nejvhodnější následující druhy oděvů:

- dlouhé zimní kabáty, bundy;
- kalhoty;
- kombinézy;
- šustákové sportovní soupravy.

Použité ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic. U krku lze k utěsnění použít šálu nebo šátek, který omotáme přes zvednutý límec. Bundu je nutné utěsnit

v pase, nejlépe pomocí opasku či řemene. Netěsné zapínání a různé nežádoucí trhliny v oděvu je nutné přelepit lepicí páskou. Ke všem ochranným oděvům je vhodné použít pláštěnku nebo plášť do deště. Tyto se utěsňují pouze u krku, pokud jsou z pogumované nebo vrstvené tkaniny musí být pogumovaná strana zvenčí. V případě, že nemáme pláštěnku k dispozici, můžeme ji nahradit příkrývkou, dekou či plachtou, kterou přehodíme přes hlavu a zabalíme se do ní.

Ochrana rukou a nohou

Velmi dobrým ochranným prostředkem rukou jsou pryžové rukavice. Ochranný účinek je tím větší, čím je materiál silnější. Vhodnější jsou rukavice delší, neboť chrání zápěstí a částečně i předloktí. Rukávy přesahující přes okraj rukavic, pokud nejsou ukončeny nápletem nebo pryží, převážeme u okrajů řemínkem nebo provázkem. Jestliže by mezi rukavicí a rukávem vzniklo nechráněné místo, musíme zápěstí ovinout šálou, šátkem, igelitem apod. Nemáme-li k dispozici žádné rukavice, ovineme si ruce látkou, šátkem apod., aby byly alespoň krátkodobě chráněny a nepřišly do přímého styku se škodlivými látkami. Pro ochranu nohou jsou nejvhodnější pryžové a kožené holínky, kozačky, kožené vysoké boty. K ochraně nohou je nutno zabezpečit, aby mezi nohavicí a botou nezůstalo nechráněné místo. Nohavici přesahující přes botu u dolního okraje převážeme provázkem nebo řemínkem. Nepřesahuje-li nohavice přes boty ovineme nechráněné místo kusem látky, šátkem apod. Při použití nízkých bot je vhodné zhotovit návleky z igelitových sáčků či tašek.

Improvizovaná ochrana proti účinkům amoniaku a oxidu siřičitého

1. **V případě úniku amoniaku či oxidu siřičitého zůstaň doma, dle možností se vrať domů nebo vstup do nejbližší budovy.**
2. **Doma uzavři a utěsni okna, dveře, větrací vstupy a větrací šachty.**
3. **Pro případ nezbytnosti opuštění místnosti (bytu) či průniku škodliviny si připrav jednoduchý improvizovaný prostředek ochrany dýchacích cest a očí.**

Potřebné suroviny a materiál:

- kyselina citrónová, případně potraviny
- obsahující větší množství kyseliny citrónové,
- např. džusy, sirupy, citrónová šťáva atd.;
- jedlá (zažívací, bikarbona) soda;
- froté ručník;
- šátek, šála nebo pruh látky;
- polyetylenový sáček, provázek, tkanice;

Příprava vlastního ochranného prostředku:

- vezmi froté ručník a namoč jej do impregnantu:

impregnant pro amoniak: 100 g kyseliny citrónové (v tomto balení běžně prodávána v obchodní síti) či 6 polévkových lžic vsyp do 1 litru vody a důkladně rozmíchej; v případě, že není k dispozici kyselina citrónová, je možné jako impregnant použít potraviny, které kyselinu citrónovou obsahují - džusy, citrónová šťáva atd.

impregnant pro oxid siřičitý: 50 g jedlé sody (zažívací, soda bicarbona) či 5 polévkových lžic vsyp do 1 litru vody

Doporučení: Froté ručník před impregnací nastříhat na pásy 75 x 25 cm, pásek pětkrát přeložit. Z jednoho ručníku získáme takto ochrannou roušku až pro tři osoby.

- ručník (pruh ručníku) jemně vyždímej;
 - 5 x jej přelož;
 - přilož jej přes nos a ústa;
 - pevně převaž suchým ručníkem či kusem látky, šálou apod.;
 - přes hlavu přetáhni polyetylénový (igelitový) sáček až na lící kosti a upevni tkanicí, gumičkou apod.;
 - případně použij další možné prostředky improvizované ochrany (pláštěnku, gumové holínky, vysoké kožené boty, rukavice apod.).
4. **Snaž se uniknout co nejrychleji ze zamořeného prostoru - nezůstávej v něm déle jak 10 minut.**

